

Izhaja v Trstu
saj potek ob 5. pop
Rokopisi se ne vra-
čajo. Ne frankovana
pisma se ne spre-
jemajo.
Uredništvo in upravljalstvo
ul. del Lavatolo
št. 1, I.
Telefon 18-67.

NARODNI DELAVEC

Posamezne šte. se
prodajajo po 6 stot.
Inserati se računajo
na milimetre v šir-
kosti na kolone, in
sicer po 8 stot. za
vsaki mm. Za več
nego 10kratno obja-
ve pa po dogovoru
Naročnina za celo
leto K 4.—; za pol in
četrt leta razmerno.

Glasilo „Narodne delavske organizacije“ in „Zveze jugoslovanskih železničarjev“.

„Arma virumque cano...“

Škoda, da ne živimo v onih časih, ko je živel pesnik, ki je začel svoj slavospev pravljicnemu začetniku velikega rimskega gospostva z besedami, ki smo jih postavili na čelo temu članku. Res škoda, kajti našel bi se morda tudi človek, ki bi zapel slavospev na dogodke naših zadnjih dni, ki bi z vso upravičenostjo mogel začeti svoj slavospev z istimi Vergilovimi besedami — „arma virumque cano...“ „orožje (boje) in moža opavam...“

Ne bomo pisali poročila o 4. septembru, o izletu naših puljskih tovarišev v Trst, o slavnostnih prireditvah tega dne, niti o neslavnih dogodkih tega dneva, saj je o vsem tem že na dolgo in široko poročalo in razpravljalo dnevno časopisje, pač pa naj izpregovorimo par splošnih besed na naslov tistih, ki so napravili iz nedolžnega delavskega izleta celo vojno, onih, ki so izrabili ta nedolžni delavski izlet, da inscenirajo uprav divjaško gonjo proti našemu delavstvu in vsemu, kar je našega, končno pa tudi proti tistim, ki jim je ta izlet narodnega delavstva dal priliko, da izlijejo vso svojo mržnjo na svoje lastne brate.

„Arma virumque cano...“, da, zapojmo slavospev možu, ki prestoluje v palači na Velikem trgu, tistemu dobremu, sladkemu možu, polnemu lepih a nikdar izpolnjenih obljub, ki si je nadel menda kot glavno nalogo, da v čim najkrajšem času izbriše z lica tržaškega mesta „grdo pego“ — Slovence. Zapojmo tudi slavospev njegovemu „orožju“, saj ga je bilo prošle dni videti v Trstu, da se je kar blestelo pred očmi.

Prepovedala je c. kr. vlada izlet tržaške NDO v Pulo, kar je izzvalo v krogih narodnega delavstva, ravno tako pa tudi v vseh onih krogih narodnega občinstva, ki res čuti z narodnim delavstvom, velikansko ogorčenje. Napovedal se je izlet puljske NRO v Trst, in kaj naj tu stori potem c. kr. vlada?

Dosledno bi bilo samo eno — prepoved izleta. Toda zbala se je c. kr. vlada posledic takega koraka in dosti je hotela svoj cilj po drugem potu. Ko ji je namreč predložila NDO spored prireditve dne 4. septembra, je vlada izjavila, da ne bo delala zaprek izletu, da izlet ne bo prepovedan, da je treba le malenkostnih izprememb v sporedu. Na to so sledile te izpremembe. Bilo jih je od dne do dne več, bile so od dne do dne dalekosežnejše. Zahtevali so celo, da naj bi puljski izletniki izstopili iz proste luke šele na trgu pred južnim kolodvorom in od tamkaj naj bi šli pred Narodni dom po najkrajši poti. Umljivo je, da takih pogojev NDO ni mogla sprejeti. Vlada je kratkomalo s temi izpremembami hotela NDO, dobro poznavajoč neupogljiv narodni ponos tržaškega slovenskega delavstva, na diplomatsko zvit način — prisiliti k odpovedi izleta.

Toda ni se ji posrečilo.

NDO je izpoznala namen in ni šla na li-manice gospode na Velikem trgu. Uprla se je čim najodločnejše nadaljnim okrnitvam slavnostnega sporeda, ki bi gotovo značile poniževanje ugleda narodnega delavstva in sploh Slovenstva v Trstu, obenem pa je dala vladi tudi razumeti, da nikakor ne misli ugoditi njeni pobožni želji po odpovedi izleta. Izpodletelo je torej gospodi na Velikem trgu in morali so vgrizniti v kisló jabolko — niso si upali odpovedati izleta. Zato so pa stvar zasukali drugače.

Bilo je pred 4. septembrom par huj-skajočih člankov v italijanskem časopisju, bilo je par shodov, kjer so znani kričali hujskali nerazsodno mladino na narodno delavstvo hrvatsko in slovensko, in vlada je pograbila po teh dogodkih, kakor človek, ki se potaplja, po rešilnem drogu. Pod pretvezo, da hoče obvarovati javni

mir in red, morda celo, da obvaruje puljske izletnike in nar. dno delavstvo tržaško napadov italijanskih nahujskancev, je nagromadila vlada v Trstu vso silo redarjev, orožnikov in vojakov, dočim pa ji je bil pravi namen edino le to, da bi s temi pripravami zbrisala svojo nesmrtno blamažo, ko se izleta prepovedati ni upala in se ji je tudi temeljito ponesrečil poskus, da bi NDO prisilila k odpovedi izleta, na drugi strani pa, da bi označila pred svetom nas kot izzivače in razbojlike, ki jih je treba krotiti z orožjem v roki.

Tržaška NDO in puljska NRO ste dosti jasno izjavili, da narodno delavstvo nima namena, da bi izzivalo, da bi motilo javni mir in red.

Ali je bilo potem treba za nas sabelj, samokresov, bodal in pušek?

Tisoči in tisoči krepkih, žuljavih, v delu utrjenih rok naših delavcev ne rabijo obrambe pred napadi mazinianskih pobičev in drugih italijanskih izmozgancev branijo se lahko sami in to tako, da bo v trenutku prešel napadalcem pogum za nadaljne napade.

Ali je bilo potem treba v „našo obrambo“ cele vojske redarjev, orožnikov in vojakov?

Hm! Tisti čas, ko so „nas varovali“, je razbojniška italijanska druhal znašala svoj pogum s kamenjem in samokresi na nedolžnih napisih, oknih in zrcalih!

Kje je torej bilo treba „varovati javni mir in red“, kje varovati življenje in imetje?

Ali ne zasluži potem res slavospevov naša visoka c. kr. vlada, ali jih ne zasluži tisti, ki ji stoji na čelu, mož, ki daje smer vsemu delovanju te c. kr. vlade? —

Toda dalje!

Arma virumque cano... slava, nesmrtna slava možu, ki ga je dvignila divja razbojniška druhal italijanska na rame in ga nosila v triumfu po tržaških ulicah, slava njemu, slava njegovim razbojniški telesni straži, slava njihovu orožju!

„Trst je italijansko mesto,“ pod tem geslom se dviga ob vsaki mogoči priliki poulična sodrga tržaška, obstoječa iz kupljenih renegatov in nezrelih nahujskanih mladičev na ono slovensko ljudstvo tržaško, ki noče zatajiti svojega rodu in jezika na svojih domačih, rodnih tržaških tleh. In tej sodrgi, ki je že zdavnaj pozabila, ali pa še ni nikdar vedela, kaj je moje, kaj tvoje, tem stalnim gostom jetnišnic in bolnišnic se ob takih prilikah postavljajo na čelo možje, o katerih bi trezno misleč človek pričakoval, da bodo vsaj na zunaj znali varovati ugled mesta, katero zavze majo, ako jim že ni toliko za svojo osebno čast, da ne bi se mešali med njo.

Razbijajoč in razgrajajoč, prava t lpa razbojnikov, se je valila ta poulična druhal v nedeljo po tržaških ulicah. Napadala je, v velikanski premoči, posameznike, ki jih je spoznala za Slovence, udrla je v kavarno, s kam-njem in revolverji razbila, kar se je dalo razbiti, razbijala potem nadalje razne slovenske in slovenske napise, a med temi razbojniki, med to podivjano druhaljo je korakal mož, ki stoji na čelu prvega avstrijskega emporija, mož, katerega sveta dolžnost bi bila, da bi krotil s svojim vplivom to podivjano druhal — župan svobodnega mesta tržaškega, in dal se je dvigniti na rame te razbojniške svojati, da ga je nosila po tržaški ulici, razbijajoč tujo lastnino.

Kje, vprašamo, je še mogoče kaj takega? Kje bi se našel župan, ki bi na tak „pomirjač“ način vplival na razburjeno množico, ki bi na tak način hotel varovati ugled županstva in mesta, kateremu stoji na čelu?

Mogoče je to edino le v Trstu, kjer se je po sodelovanju vseh odločujočih činiteljev vrgla pravica pod kap in se na njen vzvišeni prestol posadila krivica, ki gospodari po svoji mili volji, ne da bi ji

kdo branil. Le tako je mogel postati Trst, prvo trgovsko mesto v Avstriji, torišče gnusnih tolovajstev, le tako je moglo priti tako daleč, da si je Trst zadobil pred svetom žalostno slavo jame razbojnikov!

V znamenju palic, kamenja in revolverskih strelcev naj se razvija ponosni Trst, v znamenju tolovajstev in razbojništev naj cvete naš prvi emporij!

Tudi mi smo Tržačani, naša so tudi ta tržaška tla, tudi mi hočemo, da se razvija, da cvete naše rodno mesto, saj je njegov razvoj naš razvoj, njegov procvit naš procvit, njegova slava naša slava, zato pa tudi vidimo v takem ravnanju naših drugorodnih someščanov, s kakoršnim so se proslavili dne 4. septembra, naravnost zločin na našem skupnem domu, zločin, ki jim jemlje sam po sebi pravico imenovati se branitelje koristi mesta tržaškega. Le tako naprej s palicami, kamenjem in revolverskimi strelci, pa župan mesta tržaškega na rame pouličnih tolovajev in razbojnikov, in razvijal in cvetel bo naš Trst, kakor se razvijajo in cveto pod blaženim vplivom dvatisočletne kulture ona preslavna gnezda, sedeži vzorov tržaškega italijanstva, v abruškem pogorju! Le tako naprej k razvoju, procvitu, slavi!

Arma virumque cano... Ni bilo dovolj, da je c. kr. vlada na vse mogoče načine metala polena pod noge NDO, ni bilo dovolj, da se je že cele tedne pred izletom puljske NRO v Trst pripravljaj po mazinianski sodrgi tržaški pobalinski napad na izletnike in njihove domače slovenske gostitelje, ne, ni bilo dovolj vsega tega, našli so se celo ljudje med nami tržaškimi Slovenci samimi, ki so, uporabivši najgrše orožje, ki je sploh mogoče — nesramno podlo obrekovanje in natolcevanje v javnem časopisju, samo da bi oškodovali NDO, da bi ji, kolikor le mogoče, otežili, ako ne onemogočili uspeh cele prireditve.

Našel se je med tržaškimi Slovenci človek, ki je zlorabljal ime „narodnega delavca“ trdo pred prireditvijo dne 4. septembra, nesramno napadel NDO v ljubljanskem „Slovenskem Narodu“. Znan nam je predobro ta laži „narodni delavec“, kakor nam je predobro znana njegova „ljubezen“ napram NDO. Ta ljubezen sega namreč tako daleč, da bi dotičnik celo NDO najrajši utopil v žlici vodi, ako bi jo le mogel. To pa zato, ker NDO noče biti privesek nikogar in ničesar, temveč hoče stopati svoja lastna pota po svojem lastnem preudarku, kakor pač sama izpozna, da je prav in dobro za narodno delavstvo v Trstu kot tako, kar pa seveda ni vseč marsikomu, zlasti pa ne tistemu, ki bi z NDO rad uganjal svoje posebne športe.

Zato tudi potem napadi na NDO, zato tudi NDO ne najde milosti pred očmi takih ljudi, zato tudi vse slabo, vse obsoje vredno, kar stori NDO, zato temu „narodnemu delavcu“ ni bil vseč izlet puljske NRO v Trst, zato se je znesel tudi nad NDO v tem slučaju z direktnim namenom, da bi s svojimi podlimi sumničenji, s svojim nesramnim obrekovanjem in zahrbtnim hujskanjem odvrnil občinstvo od soudeležbe pri prireditvah dne 4. septembra in se potem, ako bi se mu bilo posrečilo to, smejal v pest, češ, NDO se je blamirala.

Tak in edino le tak je bil namen, blagi namen tega „narodnega delavca“.

Da! NDO da je sprejela „poniževalne“ pogoje, da kdo zavaruje svojo kožo! Kdo neki? Kaj ne, na predsednika NDO, tov. dr. Mandiča je letela cela stvar, na tistega našega dr. Mandiča, ki ga imajo gotovi „narodni delavci“ tako zelo v želodcu, da komaj čakajo, da bi ga spravili ne samo iz organizacije, temveč iz Trsta sploh. Seveda, da bi potem lahko nemoteno gospodarili z narodnim delavstvom in NDO, kakor bi se jim po-

ljubilo. Kaj ne, ti falzificirani „narodni delavec“, da je tako?!

In ti ljudje še pišejo potem, da hočejo čuvati ugled narodnega delavstva, ugled tržaškega Slovenstva! Ali je mogoča grša hinavščina, ali je mogoča večja nesramnost!

Človek, ki žrtvuje vse, kar ima, svoje dušne in telesne moči, da, svoje življenje in premoženje enemu vzvišenemu cilju — blagru narodnega delavstva, o katerem ve vsakdo, da ga ni požrtvovalnejšega, nesebičnejšega med nami, ki je neštetokrat pokazal, da se ne boji najhujšega, samo da ovaruje koristi slovenskega delavca, ta človek naj bi se bal za svojo kožo, naj bi deloval nato, da v svojo lastno korist osramoti vse tržaško narodno delavstvo, vse tržaško Slovenstvo!

Lopov, kdor misli tako, še večji lopov pa tisti, ki se drzne kaj takega pisati v javnosti in se pri tem celo skriva pod imenom „narodnega delavca“, katerega častnega imena nikdar pravice nositi ni imel, ki ne upa pokazati svojega lica!

Narodno delavstvo tržaško pač predobro ve, kje mu je iskati tega sramotilca NDO in njenega predsednika, ve predobro, kaj je narekovalo te sramotitve v pero brezimnega obrekovalca, tem bolje pa tudi ve, kako, s kakim orožjem je treba odgovoriti na tak nesramen napad. Prišel bo čas, ko bo narodno delavstvo pometlo s takimi „narodnimi delavci“, da bo joj!

Na tri strani torej boj, na tri strani hud boj proti sovražnikom, ki uporabljajo najgrše orožje, ki ga je le mogoče dobiti v roko, toda NDO in narodno delavstvo se ne straši tega boja. Z odprtim vezirjem, čistega in vedrega čela bo šla NDO in njeno delavstvo slej ko prej v ta boj, in prepričani smo, da bo zmaga nad tem trojnim sovražnikom končno le naša! Zato pa le rujte in kujte proti nam, mi se vas ne stražimo! Čim nedostojnejše, čim grše bo vaše orožje, tem hujši odpor boste našli v nas, tem krepkejši udarci bodo padali po vas!

Boj hočete, pa ga imejte!

~~~~~

Tovariši!

Širite naše glasilo!

~~~~~

.. ZVEZA ..

JUGOSLOVANSKIH ŽELEZNIČARJEV.

Nosni čas uniforme vlako-spremljevalnega in premikal-nega osobja.

C. kr. žel. ministrstvo je določilo nosni čas jopiča uniforme za osobje, ki vozi z osebnimi vlaki na progi Št. Vid na Glini do Trsta, na tri, za suknene hlače na enoinpol leta, in je dovolilo izročitev suknene bluže z dveletnim nosnim časom.

Nadalje je c. kr. žel. ministrstvo določilo nosni čas suknenih hlač tistim nad-sprevodnikom osebnih vlakov, vlakovodjam in sprevodnikom tovornih vlakov, ki pripadajo postaji Trst c. kr. drž. žel., in v Trstu, Puli, Hrpeljah Kozini, Opčini drž. železnice in Gorici državne železnice nameščenemu premikalnemu osobju in končno onemu v Trstu nameščenemu osobju v službi ogibalnih čuvajev radi dodelitve platnenih (civilh) hlač tem kategorijam na enoinpol leta.

Končno se je skrajšal nosni čas zim-ske in letne bluže za sprevoznike in pomožne sprevoznike osebnih vlakov na dal-matinskih in istrskih progah, na progah Tržič (Monfalcone) — Cervinjan in Go-rica — Ajdovščina primerno resničnim raz-meram na dve leti, čemer se ima dotični osobje obvestiti. Dodelitev se ima vršiti

samoobsebištevno tudi nadalje menjajoč vsako leto.

Te določbe se naj zabeležijo na primernem mestu v instrukciji št. XIV.

Št. 144/5/II ex 1910. Uradni list ravnatelj. št. 39 ex 1910.

zjž— Sežana. Lekarnarju Brelich-Antoniazvo v Sežani se je poverila odda zdravil in drugih zdravilnih potrebščin na račun bolniške blagajne za osobe c. kr. državnih železnic.

Št. 917/2/I m 1910.

zjž— Čuvaji in nesreče pri železnici. Večkrat smo govorili že o varčevanju pri državnih železnici. Ali to varčevanje ali šparsištem, kakor imenuje uprava železnice to čudno stvarco, nima nikdar mesta tam, kjer bi ga morala imeti. Štediti se hoče pri vseh mogočih stvarih, samo da to štedenje nima uspeha, kakor edinole pri odiranju in zlorabi nekaterih nižjih uslužbencev, kar pa mora železniška uprava navadno zopet na drugi strani prav drago plačati. — In tako se izrabljajo v svrhu štedenja skoz in skoz na vseh pregah pod ravnateljstvom državnih železnic v Trstu železniški čuvaji, tako ogibalni čuvaji v postajah, kakor prožni čuvaji. Te mučijo s službenim časom, kakor pri nobenem drugem ravnateljstvu, seveda, ker pripadajo manjvrednemu narodu, s katerim se tudi pri železnici vse mogoče uganja. Te čuvaje mučijo 16 do 18 ur v službi in se jim dovoli le 6 do 8 ur počitka. To bi bil čas za spanje na papirju, v resnici pa mora seveda uslužbenec vstati prej in tudi more precej k počitku. Zraven pa muči marsikaterega še zakonski križ, bolezen in druge družinske skrbi. In koliko nesreč se prigodi le radi tega, ker do skrajnosti svojih telesnih moči izmučeni čuvaj obnemore in napravi kako napako, katera postane usodepolna ne samo za blagajno uprave železnice, ampak tudi za marsikaterega potovalca in njegovo družino. Pri vsaki nesreči pa je seveda kriv — uslužbenec in tudi javnost ga obsodi tako. Ko bi pa poznal sleherni službeno breme takega uslužbenca, bi javnost ne obsodila uslužbenca, ampak upravo železnice. Uprava železnice seveda tudi po svoje sodi krivdo dotičnika, samo da ga kaznuje različno. Ako se prigodi kaj takega nižjemu uslužbencu, ga primerno kaznujejo in odstavijo od njegove službe na kako nižjo in manjvredno službo, ako ga celo ne odpuste. Ako pa se pripeti kaj takega morda kakemu višjemu uradniku z zlatim ovratnikom, pa ima navadno za posledico to smolo, da dobi prijetnejšo službo.

Ako primerjamo torej pretirani službeni čas čuvajev in stem prihranjenih svote s svotami, ki jih mora uprava plačati vsled nastalih železniških nesreč, potem pridemo do zaključka, da železniška uprava plača milijone za železniške nesreče, pri skrajšanju časa čuvajev pa bi bilo to le letnih par tisočakov. Ako računimo obresti milijonov, gotovo prevajajo one višje stroške, kar bi stalo skrajšanje službenega časa čuvajev. Seveda uprava teh milijonov toliko ne čuti, ker so železnice medseboj zavarovane. Ali denar je vendar le denar.

In tukaj nam bo treba zastaviti vse sile, da se uredi enkrat na pošten način tudi službeni čas železniškim čuvajem pod vodstvom tržaškega ravnateljstva državnih železnic.

zjž— Sodrugu na Opčinah. Naš prijatelj Golnar mora imeti črno vest, da vidi ne samo za vsakim grmom, ampak že v svoji lastni senci svojega sovražnika, in ne samo to, ampak on vidi že povsod nekega, ki ga hoče zastrupiti. Če pa vidi morda kakega takega med nami, ki ljubimo svoj narod bolj, kakor pa njega kot rdečkarja, pa mu povemo, da naj se le ne boji nas, ker res ni vreden strupene kroglice, še manj pa, da bi se kdo žojim tako daleč pečal. Pač pa bi mu svetovali, da nas pusti v miru in pometa pred svojim pragom, kjer bo našel lahko kaj smeti. Ne brigajo nas nič njegove razmere, in ga hočemo pustiti v njegovem prijetnem miru, ampak naj bo pri tem pameten in naj nas ne izziva. In to pa zahtevamo od cele sorodne štiripersone deteljice, katera se nahaja tu, ki bi prav za prav po službeni pragmatiki ne smela službovati skupaj. Torej prijatelj Golnar, pamet!

zjž— Nadure pri državnih železnici. Iz mnogih postaj nam prihajajo pritožbe, da se izrabljajo delavci na dan do 14 in 16 ur dela. In to se dogaja pri upravi c. kr. državnih železnic, torej podjetja, od katerega bi se kaj takega nikdar ne smelo pričakovati. Vsa privatna podjetja imajo svoj natančno uravnan delavni čas, le pri c. kr. podjetju, kakor je ta železnica, to ne more in ne sme biti, ker le to podjetje ima privilegij

izrabljati delavce za K 2:10 do K 3:20 po 14 in 16 ur na dan. Svojem članom sporočamo, da nabiramo sedaj potrebni material in bomo potrebne korake napravili, da enkrat izvemo, ali je železniški delavec res samo suženj c. kr. železniške uprave, ali se smejo imenovati še delavci z odmerjenim delavnim časom.

zjž— Zopet Frühvirt. Znana je že našim bralcem žalostna postava takoimenovanega gospoda skladiščnega mojstra, oziroma, kakor se mu pravi po vsej pravici — „koruznega mojstra“ v skladišču državne železnice v Trstu. Danes naj priobčimo zopet tako koruzno dogodico. Pred kratkim je dobila neka stranka zopet vagon koruze. Vagon je stal precej časa poln in bi bila morala stranka plačati 4 dni vozne najemnine. Gospod mojster pa je na korist stranki popravil vozni list in vozno karto, da je bil znesek mnogo manjši. Zračunale se tudi nisonikake pristojbine za pretres koruze v vreče in tudi za skladišanje. V nesrečo koruznega mojstra pa so pošteni ljudje našli ta vozni list in celo stvar ovadili. Gospod koruzni mojster je bil radi takih stvari že večkrat naznanjen in res je čudno, da ga še puste v taki službi. Seveda, ker je velik preganjač in ovadah, in ker je obenem najhujši sovražnik slovenskih uslužbencev, zato ga drže. Če bi kaj takega storil kak Slovenec, bi ga bili že zdavnaj pognali. Taka je dvojna pravica pri c. kr. državnih železnici.

zjž— Internacionalni Slovenec. Na postaji državne železnice v Trstu se nahaja zagrižen internacionalni sodrug socialistov, ki sliši na ime Konič, in ki je, akoravno rojen Slovenec, prav po internacionalno zagrižen nemčur, in ako treba, tudi italijanaš. Opazoval sem tega sodruga nekoč, kako zna biti internacionalen. Neki uslužbenec pride v pisarno in pozdravi gospode kakor po navadi. Tedaj se oglasi ta imenitni sodrug Konič s svojimi modrostmi. V tem pa pride neki uradnik in precej se sili ta Konič proti drugemu uslužbencu z italijanščino, bržkone samo radi tega, da se prikupe temu uradniku. Nato mu zavrne dotični uslužbenec: pojdi, norec neumni. In nato jo pobriše. Pozneje sta se še enkrat srečala, Konič je moral slišati par kisljih, na kar se je začel pačiti, kakor bi bil znorel. No, da ima ta revček tak srd na gotove uslužbence, je bržkone krivo to, ker mu nočejo slediti slepo vsi železničarji v njegovo socialdemokratsko organizacijo, ker mu to nese, on je namreč prvi blagajnik socialdemokratske organizacije, in mu zmanjkuje vedno več procentov. In ko sta se ta dva prerekala, je postal Konič tako prijazen, da je drugega kar zgrabil in bi ga najraje pobil, ko bi se ne bil ustrašil odločne postave svojega nasprotnika, ki mu je dejal: proč z rokami, drugače si pobarvan, kakor tvoja zastava, in potem bodeš še le socialist. To je zopet zgled socialdemokratskih železničarjev, s kakimi sredstvi delajo, in kako so podivjani od njih vodstva. In kako so še modri pri vsem tem Neki Čec pravi, da smo Slovenci postali srečni, ker so prišli — Nemci — v Trst. Ta mora pa res biti udarjen v glavi, vsaj bi sicer ne mogel govoriti take budalosti. Tega je zmožen le zblaznel internacionalc. Omenil bi tudi, da se nahaja tukaj tudi neki poduradnik pri blagajni za brzovozno blago, kateremu bi priporočili, da ni potreba po nepotrebnem preganjati delavcev, ker to je nedostojno. Menda bi rad zahteval, da naj pridejo še pred službenim časom na delo. Ali morda pričakuje ta poduradnik kake kolajne od c. kr. drž. železnice? No, no, tudi on bo le po določenih letih lezel za svojo plačo.

zjž— „Vorwärts!“ Kaj ne, rezka beseda in celo zgodovina ima, ali to samo na postaji državne železnice v Trstu.

V poreškem skladišču na državnem kolodvoru v Trstu se sliši vedno „muss“ in čudno se zdi človeku, da nekateri gospodje razumejo pod tem imenom nekega uslužbenca. Je res značilno. Ali on ima še drugo ime, in to je „Vorwärts“. Torej „Vorwärts muss“ ali po domače Počivalšek, skladiščni mojster. In res sliši se celi dan nad ubogimi delavci samo „muss“ in „vorwärts“, in ta velezaslužni mož goni delavce po skladišču, kakor sužnje, in ne redkokrat tudi po 6. uri morajo slišati, ko je delavni čas pri koncu, njegov „muss“ in „vorwärts“. Najbolj čudno pa se človeku zdi, da on nekateri voznike strahansko hitro postreže, druge pa pusti stati cele ure za izkladanje vozov. Morda dela to napitnina? In kako doni pri tem rezki „vorwärts“ nad ubogimi delavci. In ubogi delavci morajo nategovati svoje ude črez delavni čas, on pa se

menda potem krepča na njih zdravje. Kriči nad njimi, da ne bi bil varen ta „Vorwärts“, ako bi šel slučajno mimo Treves. Delavce pa, kateri obolijo, pa pošilja ta človekoljubnež ne k zdravniku, ampak k predsedniku N. D. O. dr. Mandiču, češ, tam imajo večjo podporo. Naj pusti ta surovež enkrat dr. Mandiča pri miru, ker on z „Zvezo jugoslovanskih železničarjev“ ni v nobeni zvezi, ampak je le predsednik N. D. O., organizacija Z. J. Ž. pa je samostojno društvo železničarjev s svojim predsednikom. Najboljše bi bilo, da bi tega vzor — mojstra prestavili, ker drugače se mu lahko zgodi tako, kakor v Puli, ali pa, kakor bi se mu zgodilo v njegovi domovini, ako bi pokazal svojo nerodno glavo črez domači prag.

zjž— Zahvala. Podpisana se zahvaljujeva „Zvezi jugoslovanskih železničarjev“ za sprejeto podporo K 4:50, oziroma K 10:—, ki sva jo sprejela v slučaju bolezni. Goljevšek Anton Ipavec Peter.

zjž— Članom Z. J. Ž., ki so zaostali že črez 3 mesece s članarino, smo ustavili list in izgube tudi članske pravice glasom društvenih pravil.

zjž— Kongres v Pragi. Danes se je odpeljalo v Prago na kongres slovanskih železničarskih organizacij 15 članov „Zveze jugoslovanskih železničarjev“, tako od južne, kakor od državne železnice. Želimo, da bi ta kongres imel dobre posledice za nadaljno delovanje za stanovske interese železničarjev.

Somišljeniki! Širite naš list!

Domače vesti.

d— Iz mestne plinarne (gas). Kakor smo poročali, je N. D. O. dosegla v zadnjem času lep uspeh v mestni plinarni, sprejeti so namreč bili po njenem posredovanju štirje odpušteni delavci zopet na njihova prejšnja mesta. Ob tej priliki, ko se jo znani inženier Guillermin, dobivši najbrž pošten nos, moral udati, pa vendar ta človek ni mogel zatajiti svojega srda na delavstvo, kajti, ko so prišli odpušteni delavci zopet na delo, jih je sprejel z zbadljivimi besedami češ: „zakaj pa že prej niste prišli, ste imeli preveč denarja!“ No, g. Guillermin naj pač le lepo molči, kajti ako bo še naprej tako ravnal z delavstvom, se mu lahko zgodi, da bo njemu kaj zmanjkalo! Potem bo lahko roko stisnil onemu glavnemu poslovođji v plinarni, Giuressichu (Jur. šicu), katerega tudi zna doleteti še kaj za njegovo „ljubezen“ napram delavstvu, ki jo je kazal v nedeljo dne 4. septembra med mazzinian-skimi pretepači in razbojniki v ulici Carducci. Svaka sila do vremena, to naj si le zapomnita ta dva gospoda, če nočeta, da bi se pozneje morala kesati!

d— Stavka livarjev traja dalje in nima za ostalo delavstvo posledic, kakor se jih je bilo bati. Pač pa so se rdeči voditeljski kričarji strahovito razkoračili nad N. D. O., ker je strogo obsodila njihovo velikansko lahkomišelnost, s katero so proizzvali to stavko. Mi smo tako temeljito že izpregovorili o tem, da bi bila vsaka nadaljna beseda preveč, zato tudi ne odgovarjamo na „Lavoratorjeve“ budalosti. Rečemo le še enkrat: stavkujočim želimo uspeha, socialdemokratske voditelje pa obsojamo najstrožje, ker so vedoma zavledli delavstvo v tak nevaren, škodljiv položaj. To je naša zadnja beseda v tej stvari.

d— Narodno delavstvo opozarjamo, da se v kratkem začne vpisovanje otrok za šolski pouk. Mislimo sicer, da je pri našem narodnem delavstvu skoraj nepotrebno, da v tem pogledu izpregovorimo kako besedo, toda prepričani pa smo tudi da nikakor ne more škodovati, ako tudi z tega mesta poudarjamo ponovno, da bi bila največja sramota za očeta-narodnega delavca, ako bi vpisal svojega otroka kam drugam, kakor v slovensko šolo! Mislimo, pravimo, da med našim narodnim delavstvom ni takih izdajic slovenskega naroda in ne takih trinogov svojih lastnih slovenskih otrok, zato pa tudi pričakujemo, da bo narodno delavstvo od prvega do zadnjega poslalo svojo ljubljeno slovensko dečico v naše slovenske šole, kjer se bo ta naša nada prihodnosti izobrazila v svojem milem slovenskem materinem jeziku in vzgojila v poštenem slovenskem narodnem duhu, da postane iz nje kedaj krepak naš rod, ki bo znal, kakor njegovi očetje, ne-

ustrašeno varovati in braniti pravice svojega dragega slovenskega rodu in jezika na svojih rodnih slovenskih tržaških tleh. Zato pa slovenski deci slovensko izobrazbo, slovensko vzgojo, zato slovensko deco v slovensko šolo!

d— Militaristična strahovlada. Preljeli smo in priobčujemo: Letošnje voj. vaje 87. pešpolka, ki je nastanjen v Puli, so se vršile letos na istrskih tleh. Tako so prišle nekatere stotnije tega pešpolka tudi v Materijo. Vojstvo 87. pešpolka, ki se nabira na Spodnjem Štajerskem, je v ogromni večini slovenske narodnosti, reči smemo, skoraj izključno. Ob tej priliki smo imeli priložnost spoznati, da veje v tem polku tako strahovit nemški nacionalni duh, kakor ne bi mogel nihče pričakovati od nepolitične c. in kr. vojne uprave. Od zadnjega poročnika pa menda do najvišjega polkovnega poveljnika je vse nadahnjeno z nemškim nacionalizmom. Naj torej podamo par veleznačilnih sličic iz tega „nemško-nacionalnega“ polka.

Med vsemi častniki se je s svojo rabiatnostjo napram vojaštvu odlikoval polku dodeljeni častnik c. in kr. vojne mornarice, neki linijskobrodni poročnik Albert Semsey de Semsei, ki je traktiral vojake s psokami kakor „windischer Tepp“ in „blüdes Vieh“ („slovenski tepec“ in „bedasta živina“).

Stotnik Marković, zapovednik 10. stotnije je tudi v tem nemško-nacionalnem močvirju popolnoma pozabil svoje pokolenje. Človek bi mislil, da mu je tekla zibelka tam gori nekje na severnem Nemškem, ne pa v kakem jugoslovanskem kraju.

Kako postopajo z ubogo paro slovenskim vojakom, naj bo v dokaz vojak Starce, katerega so hoteli kar nabiti, ker se je pritožil zaradi menaže. Stotnik Looš ga je kratkoma sunil, da se je skoraj zvrnil.

Dne 2. septembra t. l. se je ustretil v Materiji praporščak (častniški namestnik) Maksimilijan Toplak, doma iz celjske okolice, 20-leten mladenič. Pravijo, da je bil neposredni povod temu njegovemu činu nevarna bolezen njegove ljubice. Dejstvo pa je, da ga je njegov stotnik Looš strahovito sekiral. Nočemo reči, da se je Toplak ustretil zaradi postopanja omenjenega stotnika, vendar pa postaja stvar čudna, ako se pomisli, da je tik pred njegovim zadnjim zdihljajem pristopil k smrtni postelji stotnik Looš ter ga vprašal, ali ni morda on vzrok, da se je ustretil, nakar mu Toplak ni odgovoril ničesar, temveč se s prezirom obrnil na drugo stran.

Neglede nato, da se na naravnost nepojmljiv način tako teptajo in zaničujejo narodna čustva vojakov, pa vladajo v tem pešpolku tudi v drugem oziru naravnost neverjetne razmere. Tako je n. pr. nekega dne uprava neke v Materiji nastanjene stotnije naravnost pozabila na nabavo potrebnega živeža. Tako so fantje — cela stotnja — ostali brez kosila, dobili niso niti konserv, temveč so jim izplačali le navadno menažnino, menda 16 novčev kalil, in s to velikansko svoto naj si potem prežene glad ubogi vojak, ki ima tisti dan 8 ur hoje za sabo. In pa tudi če dobe ono menažo, je taka, da je ali ni mogoče jesti, ali pa tako malo, da se človek nikakor ne more nasiti. Vojak pač dobi nekaj one motne vode, ki naj bi se je reklo juha, košček mesa in pa par drobcev makaron. In s tem potem futrajo uboge vojake ter si še utvarjajo, da na ta način vzgajajo moštvo v ljubezni do vojaškega stanu, do obrambe domovine! Malo čudno je to, kajti vedno šikaniranje, potem ono brutalno zaničevanje narodnega čuta, dalje pa še taka hrana, ne vemo, ali bi se našel človek, ki bi z veseljem nosil vojaško suknjo, ki bi radovoljno prenašal vse ono trpljenje! In v resnem času? Ali bo šel vojak z radostjo v boj pod poveljstvom ljudi, ki vidijo v vojaku le živino in tepca, ne pa človeka? Merodajni činitelji naj pač temeljito premislijo, kam vodi tako ravnanje, in napravijo red, sicer znajo nastati posledice, ki bi bile lahko — grozne!

d— Dirka v Gorici prepovedana. V nedeljo, dne 11. t. m. bi se bila morala vršiti v Gorici II. jugoslovanska dirka, ki jo je hotelo prirediti kolesarsko društvo „Gorica“. To društvo je povabilo k dirki in sledeči veselici tudi našo N. D. O., ki se bi bila odzvala temu vabilu z velikim številom svojega članstva. Politika oblast pa je dirko prepovedala, da tako ugodi zahtevam goriških pseudoahov. Potemtakem izostane tudi izlet v neolijo. Kakor je torej videi, smo Slovenci na Primorskem postali res pravi ljubljenci naše c. kr. vlade, ki je v tako veliki skrbi za naš telesni in

duševni mir in blagor, da nas bi najbrž najrajši shranila vse skupaj v — jetnišnico, opasano z visokim zidom in omreženo z debelimi železnimi mrežami, samo da bi se nam ne zgodilo kaj s strani naših ljubih laških sosedov. Res velikanska, vse hvale vredna skrb. Prepričani smo tudi, da nam bi priveščila toliko zraka, da bi ga imeli dovolj, a drugega nič. Pač smo res lahko hvaležni našim varihom za njihovo skrb in naklonjenost.

Nemec bi rekel: pfui Teufel!

Tržaško kolesarsko društvo „Balcan“ priredi dne 25. septembra t. l. veliko cestno dirko za „Primorsko prvenstvo“ za l. 1910, ob progi Kanal—Solkan—Gorica—Miren—Sv. Ivan—Nabrežina—Prosek—Opčine. Cilj: Vrdela pri društveni krčmi, skupaj 74 km 500 m. — maksimalni čas 3 ure — Začetek dirke točno o poludne. Darih je sedem, in sicer zlate, srebrne pozlačene, srebrne svetinje in krasne diplome. Došlim v maksimalnem času bakrene posrebrnjene svetinje. Zmagovalec tekme dobi še trak prvenstva. Vloga za dirkače zneso Kron 6.— in treba poslati na društvenega blagajnika, gosp. Antona Podbrščka ul. Stadion 19/I. vsaj do 20. septembra, s katerim dnem se prijave zaključijo. Dirke se smejo le udeležiti člani primorskih športnih društev. Natančni programi in pravila za to dirko, se bodo razposlali tekom tedna. Po dirki se bode vršila v „Nar. domu“ pri sv. Ivanu veselica, pri kateri se razdelijo nagrade.

d— **V prid nedeljskemu paviljonu** podpornega fonda N. D. O. so darovali: Pečenko F. žganjarna 2 steklenici marsale, 2 malinovca, 1 tamarinde, 1 likerjev. Vinotoč ul. Montorsino 1 botiljko vipavca. Pekarna podruž. Škerk, zavoj peciva. Srčna hvala!

d— **Preplačali vstopnino k veselici** dne 4. t. m. so: dr. Mandić 2 kroni, Križmančič in Rebec 3 krona.

d— **Za podporni zaklad N. D. O.** se je nabralo v nedeljo, dne 4. septembra 1910 v „Konsumnem društvu“ v Rojanu K 16'27. Prisrčna hvala vsem darovalcem!

d— **Daroval** je prošlo nedeljo, ko se je prenesla zastava z veselicega prostora v shrambo v konsumno društvo v Rojanu, g. I. I. Suban, lastnik prve drožarne v Trstu-Verdeli, za N. D. O. K 10'—. Najprisrčnejša hvala darovalcu, katerega kot vzornega rodoljuba priporočamo našemu občinstvu, da nabavlja pri njem potrebe v njegovih izdelkih! Svoji k-svojim!

d— **Nove knjige.** Dnevnik „Edinost“ v Trstu je izdal in založil dve novi knjigi: „Igralec“, roman. Iz spominov mladeniča. Ruski spisal F. M. Dostojevskij. Poslovenil R. K. Cena K 1.60. Po pošti 20 st. več. „Jurkica Agićeva“, spisal Gjalski, prevl Fr. Orel. Cena 2 K, po pošti 20 vin. več.

Razun imenovanih knjig je „Edinost“ izdala in založila tudi druge knjige, ki se vse dobivajo v tiskarni „Edinost“ v Trstu in v vseh knjigarnah po Slovenskem. Knjige toplo priporočamo v nakup.

d— **Darilo.** Daroval je tov. Pirc, ki se je tudi udeležil izleta iz Pule v Trst dne 4. septembra, za NDO 1 K, po g. e. Ani Kerševan. Srčna hvala.

Organizacijske zadeve!

o— **Javen shod**, pristopen vsakomur, se vrši v nedeljo, dne 18. t. m. v Šturijah pri Ajdovščini. Natančnejše o sporedu in prostoru objavimo v prihodnji številki. Pozivljamo pa že danes delavstvo v Šturijah in okolici, da se shoda udeleži v čim najobilnejšem številu, ker bo na shodu razgovora tudi o delavskih vprašanjih in to zlasti glede na zadnje dogodke in načrte gotovih ljudi, ki hočejo na vsak

način preprečiti lepi razvoj delavstva in njegovih ustanov. Delavstvo naj pokaže, da se ne da motiti v svojem razvoju od nikogar! Zato pa, tovariši delavci, v nedeljo, dne 18. t. m. vse na javni shod v Šturijah!

DOPISI.

Šturije. Odkar se je ustanovila pri nas, oz. v Ajdovščini podružnica N. D. O., je bila vedno predmet raznim napadom z strani gotovih oseb. Svoj čas je neki tak prijatelj našega delavstva napadel N. D. O., njeno konsumno zadrugo in njene voditelje v „Primorskem listu“ v dopisu pod naslovom „Po štrajku“, sedaj pa so se spravili na N. D. O. in njene člane v „Domoljubu“. Napad v „Domoljubu“ je tako podel, da ga je mogel pisati le človek, ki nima niti najmanjše časti v sebi, ki je sam največji lump.

Ako je kdaj kak posamezni član naše podružnice NDO kaj pozabljaval proti „orlom“, je menda že imel pošten vzrok zato, ne vemo, pa, kaj ima potem pri tem opraviti podružnica NDO, ali pa konsumna zadruga, zlasti pa ne vemo, kaj ima pri tem opraviti dr. Mandić, ki ga tudi napadajo. Ako je imel tov. Reyer čuka v kletki, je to njegova stvar, saj ga je imel že marsikdo, toda zakaj potem napad na dr. Mandića, ki biti pojma nima o kakih vaših „orlovskih“ veselicah! Tako napadenje je pač res podlo, nesramno!

In če kdo zabavlja, hm, saj vaši sami zabavljajo in pa kako! Slišali smo mater nekega „orla“ dvakrat, ko se je po 10. uri zvečer jezila na „orle“: „Bog ga mora štrafati, ki to regira. Reva sem vstala ob 5. uri in zdaj moram tega zlodeja loviti okolu! Bom šla in mubom vso obleko razsekala („orlovsko“ namreč!) Seveda, „orli“ imajo vsak večer vaje in po vajah je seveda prilika, da se „zamude“.

In ta njihova krščanska pobožnost! Ko zvečer zvonijo „Zdravo Marijo“, utihne vse po hišah, vse moli, le pred društvenim domom je vedno prerivanje, norčevanje in hohotanje. In kdo pa so ti „orli“? Komaj šoli odrastla otročad, a glavno besedo ima neki Beltram, ki je z vsem svetom navzkriž, ker ne more nihče prenašati njegovih neslanosti. To človeče jih je že dobilo zaradi svoje srboritosti večkrat po zobeh, tudi že od članov N. D. O. Tekalo je potem okrog sodišča, a končno moralo samo plačati stroške. Pred kratkim je zmerjal nekoga s psom „baraba“, in seveda bil obsojen. Ta voditelj krščanskih „orlov“ je pred nedolгим časom še vpil, da ni boga, da je cerkev botega, dajal je mladini svobodomiselne knjige, sedaj pa je kuhan in pečen v župnišču in prvi pri vseh „orlovskih“ veselicah itd. In prav nanj tudi let sum, da je on dopisnik v „Domoljubu“ in drugod. Če

take ljudi vidimo pri „orlih“, no, potem je pač malo težko, da bi jih človek spoštoval.

Ustanovili so tudi tamburaški klub. Ker z moškimi ni šlo, vežbajo Marijine hčere. Kolika sreča res za moške, ki dobe v tamburanju izvebane ženic! Neki oče se je pred kratkim hudoval takole: „Odkar hodi moja hči k tamburanju, se je vsa pokvarila. Zvečer pride kasno domov, zjutraj kasno vstane, čez dan mi brenka. In to gre dan za dnevom tako. Izgubila je vse veselje do dela. Naj bi jih učili šlvati in plesti!“

Kdo torej lovi slepe miši, kakor pišete v „Domoljubu“, ali voditelji NDO, ki se potegujejo za delavce in njihove otroke, ali pa vi, ki delate zdražbo po družinah?

Sicer pa vam povemo to-le: Naše delavstvo ima zaupanje do svojih voditeljev, in tega zaupanja mu ne izbije vse vaše podlo pisarjenje in zabavljanje po listih. Podružnica NDO in konsumna zadruga napredujejo od dne do dne. To vas seveda jezi, ker imate vi povsod le fiasko, kakor ste ga imeli tudi pri zadnji veselici. Zato

tudi ta vaš izbruh. Kaj vam pomagajo vsa vaša društva in vse bobnanje, ko pa članov le ni in ni. Ljudstvo si je že zdavnaj ustvarilo svoje mnenje o vas in pravi: „kaj bomo hodili poslušat to otročarijo!“ Ljudem je že dovolj, da vidijo vaš slavn timeret, Batgjel, Alfonz in Beltram. To popolnoma zadostuje.

Povemo vam edino le še eno: Pazite, da nas ne mine potrpljenje. Sicer nam ni na tem, da bi se prerekali z otročadjo, ali pa celo z ljudmi, kakor so omenjeni trije, toda če pa le ne bodele dali miru, se pa zna prigraditi, da primemo za par mokrih cunj in vam pošteno zbrisemo vaše omazane obraze in morda še kaj drugega. Torej le mir, pobiči, sicer bo pela šiba!

Odgovorni urednik: STEFAN KOS.
Lastnica in izdajateljica: NARODNA DELAVSKA ORGANIZACIJA v Trstu.
Tiska: TISKARNA „EDINOST“ v Trstu.

Širite naš list!

Največja slovenska manifakturna trgovina v Trstu.

Križmančič & Breščak

ulica Nuova št. 37.

V zalogi se nahaja velikanska izbira vsakovrsnega modernega blaga, za spomlad in leto, moške in ženske obleke, raznovrstno perilo, preproge zavese itd. Velikanska izbira vsakorstne drobnarije, za šivilje in krojače vse po najnižjih konkurenčnih cenah.

Udom N. D. O. dajeva 10% popusta

Prilporeča se kot Slovencev slav. občinstvu za najobilnejši obisk.

Novo pogrebno podjetje

se je preselilo v Corso št. 49. (vokal Trg Goldoni).

Zaloga oprave ulica Massimo D'Azeglio št. 18.

Prireja pogrebe od najprostejše do najelegantnejše vrste v odprti, kakor tudi v s kristalom zaprtih vozovih.

Ima bogato zalogo vseh potrebščin za mrliča, kakor: kovinaste in lepo okrašene lesene rakve: čevlje, vence in umetnih cvetlic, kovine, porcelana in perl.

Bogata zaloga: VOŠČENE SVEČE. Cene nizke, da se ni bati konkurence.

Za slučaj potrebe se uljudno priporočajo

Telefon št. 1402

HENRICH STIBELJ in drugi.

CENE ZMERNE.

TELEFON 16-83

Na obroke

Velika zaloga izdelanih oblek za moške in otroke. Bogat izbor vseh vrst platna za prilo in rjuhe, garniture za mizo in posteljo itd.

Adolf Kostoris, ul. S. Giovanni 16, I. n.

zračen „BUFFET AUTOMATICO“

POZOR! Skladišče ni v pritličju, ampak v prvem nadstropju.

POZOR! Skladišče ni v pritličju, ampak v prvem nadstropju.

Članom N. D. O. pozor

Po služite se vsi ur in zlatanine

ulica del Rivo 26

Alojz Povh

Velika zaloga žepnih in stenskih ur ter vsakovrsne zlatanine. Izvršuje vsako popravo, ter jamči za 2 leti.

Članom N. D. O. so znižane cene.

Slovensko podjetje!

Delniška glavica:

K 15.000.000.

Telefon 19-95.

OSREDNJA BANKA

ČEŠKIH HRANILNIC

Vlog okoli:

K 115.000.000

Naslov za brz.: SPOROBA

Podružnica v Trstu — Piazza del Ponterosso 3.

4 1/4 0/0 vloge na knjižice.

Premijene vloge

4 3/4 0/0

MENJALNICA. — BANČNO TRGOVANJE VSEH VRST. — Centrala denarnih

zavodov avstro-ogrskih. — Izdaja sirotinsko-varne 4% bančne obligacije.

Konsumna zadruga N. D. O.

Prodajalne: ulica Bosco 17.

II. ul. Miramare

Čisti dobiček tega vašega prvega go spodarskega podjetja je namenjen le vam in vaši sveti stvari!

Telefon: šte. 23-21.

III. v Škednju.

Književne novosti:

GREGOR JO: Poezije, zv. IV. . . . K 2-20
vezano . . . 3-20
GOVEKAR: „Dobra gospodinja“,
gospodarska knjiga zanaše mlade
gospodinje, vezano . . . 2-80
„Štiri ruske slike“, povesti . . . —60
BENEŠ: „Brođskovski odvetnik“. . . 1-50
Kip Gregorčiča . . . 4-—
Vsakovrstne mašne knjige po raznih
cenah.

NOVOST NOVOST
Nakiti za dvorane in vrste pri
— zabavah —

v belo-modro-rudeših barvah, komad po 4
metre dolg stane po 40, 50, 60 in 80 vinarjev
Vse te knjige, papir in potrbščine
se dob vajo v

Slovanski knjigarni in papirnici
Josip Gorenjec
Trst, ulica Caserma 16.

! Slovenke !
KUPUJTE VSE
Kolinsko kavino primes!

Slavnemu občinstvu v Trstu in
okolici! Usojam si vam priporočati
mojo trgovino

K. CVENKEL
TRST - Corso št. 32. - TRST
z veliko zalogo k obukov, dežnikov,
nogavic, ovratnikov, srajc rokavice
itd. itd.

Vse blago naročujem iz prvih
tovaren in zagotavljam za solidno in
točno postrežbo. **K. Cvenkel.**

Bratom somišljenikom
priporoča k bodoči sezoni vol-
neno blago, sukna itd. po
najnižji ceni razpošiljalni zavod

M. K. RUŽIČKA
v Humpolcu (Češko).
Vzorci na zahtevo zastoj in poštine prosto.

Popolnoma prenovljena
Gostilna članov N. D. O.

(Hinko Kosič)
Trst, ulica Carradori in Ghaga
(blizu južnega kolodvora)
se priporoča slavnemu občinstvu.
Pristni kraški teran, vipavsko, ister-
sko in dalmatinsko vino. Češko budje-
viško pivo. Izvrstna kuhinja.

Josip Stolf mizarski mojster
TRST, ulica Bel-
vedere št. 8. izdeluje vsakovrstna mizarska dela

Podpisani priporoča sl. občinstvu svojo
:: **žganjarno** ::
ulica Petronio številka 1.
A B

Počakaj me, počakaj! kam tečeš tako hitro?
Že par ur letam in iščem trgovino, v kateri se go-
vori slovenski, pa jo ne morem najti; kupiti bi si moral
obleko.
Kaj ne veš, kje je naša slovenska trgovina?
Prosim Te povej mi takoj!
Če hočeš biti dobro postrežen, pojdi, kamor zahajamo
mi vsi, namreč k

V. DOBAUSCHEK

TRS - ulica Giosue Carducci stv. 11. - TRST

Tam dobiš **brgato** zalogo gotovih oblek za moške in dečke,
po jako ugodnih cenah, ter blago prve vrste. Dobiš tudi
vse druge oblačilne predmete. kakor: Jopice, hlače, te,
lovnike, srajce, jopice, spodnje hlače, ovratnike, zapestnice
naprsnike, nogavice, kravate, monture, modre in rujave, rumene in bele,
naramnice, čepice, dežnike, nosne robce, itd.

Na razpolago je še kakih **2500 letnih oblek** za moške, ter se zaradi
pozne sezijske prodajajo z **znižanjem 20%** vseh cen. Vrhutega dobi **darilo**
vsak, kdor kupi blago v znesku K. 10.—

Hvala lepa, sedaj grem tudi jaz takoj, ter si bodem nakupil vse, ka
potrebujem.

Na svidenje!

AUSTRO-AMERIKANA - TRST

Redna brzoplovba mej Trstom, Italijo, Grško, Severno in Južno Ameriko.

Prvi odhodi iz Trsta:

10. Setembra parnik „Oceanja“ Nowi-York via Patraso-Palermo.
8. Setembra parnik „Francesca“ v Buenos-Aires via Almeria-Las Palmas.
Veliki transatlantski parniki z dvojnimi vijakom, preskrbljeni z obširnimi in luksuznimi
inštalacijami, za potnike I. in II. razreda. — Marconijev brzojav.
Za informacije se je oglašiti pri ravnateljstvu v Trstu, ulica Molina Piccollo št. 2. ali
pa h kateremu si bode agentu ali korespondentu družbe.

Cene nizke **M. AITE** brez konkurence

Velika zaloga z manifakturnim blagom
ulica Nuova št. 36, vogal ul. S. Lazzaro, s podružnico ul. S. Lazzaro 5.

V obeh prodajalnicah dobiva se razno blago boljše kakovosti in najmodernejše
iz prvih tovarn, posebno pa snovi za moške in ženske obleke, srajce, ovratnike,
ovratnice, tudi vel kanska izbira platnega in bombažnega blaga, prtov in prticev
ter vsake vrste perila tudi iz bombaža, ali platna. Veliki izbor vsakovrstnih odevi,
kakor tudi koltri lastnega izdelka. Pletenike, svilene, raznovrstni okraški za
šivilje in kitničarke. **VELIKANSKI IZBOR SNOVI ZA NARODNE ZASTAVE**
IN DRUŠTVENE ZNAKE.

Kupljeno blago katero slučajno ni ugajalo, se zamenja ali
pa se denar vrne brez nikakih zadržkov. Poskusiti in se prepričati

Tovariši - delavci!

VSAK SI NAROČI

za 20 kron skupaj 40 metrov
ostankov izbornih kanafasov,
zefirov za obleke in srajce,
širtingov, platna, flanelov
in drugih.

Dolgost ostankov je 5 do 15
metrov in vsakega morete uporabiti
kar najboljšje.

Obrni se vsak z zaupanjem name
in zadovoljen boš popolnoma.

Z bratskim pozdravom

ANTONIN ŠOLC

Náchod 144, Češko.

-- JADRANSKA BANKA v TRSTU --

Via della Cassa di Risparmio št. 5 (lastno poslopje).

KUPUJE IN PRODAJA
VREDNOSTNE PAPIRJE
(RENTE, OBLIGACIJE, ZASTAVNA PISMA,
PRIJORITETE, DELNICE, SREČKE i. t. d.)

VALUTE IN DEVIZE
PREDUJMI NA VREDNOSTNE PAPIRJE IN BLAGO
LEŽEČE V JAVNIH SKLADIŠČIH.

Eskompt menic in inkaso, borzna naročila
SAFE-DEPOSITS

Promese k vsem žrebanjem. — Zavarovanje srečk.

Menjalnica

4¹/₄ 0 VLOGE NA KNJIŽICE
— TEKOČI IN ŽIRO RAČUN —
VLOŽENI DENAR OBRESTUJE

SE OD DNE VLOGE DO DNE VDIGA. : : :
STAVBNI KREDITI - KREDITI PROTI
DOKUMENTOM VKRCAJNA. — — —

Uradne ure: 9 — 12., 2-30 — 5.30. — Brzjavlj: „JADRANSKA“ — Trst. — Telefon: 1463 in 973.